When Halakhah and Ethics Collide, Part 1

The Freehof Institute of Progressive Halakhah

Twelve Minute Shiur #38

1	<u>Exodus 21:35</u>
2	
3 4	ּ וְבֵי־יִנְּף שִׁוֹר־אֶישׁ אֶת־שָׁוֹר רֵאֵחוּ וָמֵת וּלָּכְרוּ אֶת־הַשָּׁוֹר הַחַלֹּ וְחָצִוּ אֶת־כַּסְפֿוֹ וְגַּם אֶת־ הַפֵּת יֶחֱצוּן
5 6 7 8	When a person's ox injures an ox belonging to his neighbor/fellow (<i>re'ehu</i>) and it dies, they shall sell the live ox and divide its price; they shall also divide the dead animal.
9	Mishnah Bava Kama 4:3
10 11 12	שור של ישראל שנגח שור של הקדש ושל הקדש שנגח לשור של ישראל פטור שנאמר יישור רעהויי ולא שור של הקדש.
13 14	שור של ישראל שנגח לשור של נכרי פטור ושל נכרי שנגח לשור של ישראל בין תם בין מועד משלם נזק שלם :
15	
16 17	When an ox belonging to a Jew attacks an ox belonging to the Temple [i.e., one sanctified for Temple use], or when an ox belonging to the Temple attacks an ox belonging to a Jew, (in either
18	case) the owner of the attacking ox is exempt from liability, because Scripture says (Exodus
19	21:35): "an ox belonging to his neighbor/fellow (re'ehu)," which excludes an ox belonging to the
20	Temple.
21 22 23 24	When an ox belonging to a Jew attacks an ox belonging to a non-Jew, the (Jewish) owner is exempt from liability. When an ox belonging to a non-Jew attacks an ox belonging to a Jew, whether the attacking ox was <i>tam</i> or <i>mu`ad</i> , the (non-Jewish) owner must pay full damages.
25	
26 27	B. Bava Kama 38a
28	שור של ישראל שנגח שור של נכרי - פטור.
29	
30	"When an ox belonging to a Jew gores an ox belonging to a non-Jew, the (Jewish) owner is
31 32	exempt from liability."
33 34	אמרי: ממה נפשך? אי יירעהויי דוקא, דנכרי כי נגח דישראל נמי ליפטר! ואי יירעהויי לאו דוקא, אפילו דישראל כי נגח דנכרי נחייב!
35	A maliantian with a management and this theory a mall mall feet a man 1 (mal 1 2) 1 22 1 1
36 37	An objection: either way you understand this, there's a problem! If the word "re'ehu" is to be
38	taken literally, then if an ox belonging to a non-Jew gores an ox belonging to a Jew, the non-Jewish owner should also be held free of liability! If the word "re'ehu" is not to be taken
39	literally, then even the Jewish owner of an ox that gores the ox of a non-Jew should be liable!

אייר אבהו, אמר קרא: ייעמד וימודד ארץ ראה ויתר גויםיי - ראה שבע מצות שקיבלו עליהם בני נח, כיון שלא קיימו, עמד והתיר ממונן לישראל.

Rabbi Abahu said: From the verse (Habakuk 3:6): "(God) stood and took the measure of the earth (or: shook the earth); God saw, and then made the nations tremble (*vayater*)" – God saw that the nations, which had accepted the seven Noahide *mitzvot*, did not fulfill them; therefore, God took action (*amad*, stood up) and released/permitted (*hitir*) their property to Israel.

רבי יוחנן אמר, מהכא: ״הופיע מהר פארן״ - מפארן הופיע ממונם לישראל.

Rabbi Yochanan said: From here (Deuteronomy 33:2): "God appeared (*hofi'a*) from Sinai" – at Sinai, God confiscated/transferred (*hofi'a*) their property to Israel.

Rashi

מפארן – כשסיבב והחזיר התורה על כל האומות ולא קיבלוה.

"From Paran (= Sinai)" – when God made a tour of all the other nations and offered them the Torah, but they rejected it.

M'khilta, Bahodesh, parashah 5

 ולפיכך נתבעו אומות העולם בתורה, כדי שלא ליתן פתחון פה להם כלפי שכינה לומר, אלו נתבענו כבר קיבלנו עלינו, הרי שנתבעו ולא קבלו עליהם, שני ייויאמר הי מסיני באיי וגוי. נגלה על בני עשו הרשע ואמר להם, מקבלים אתם עליכי את התורה, אמרו לו, מה כתיב בה, אמר להם: לא תרצח. אמרו לו, זו היא ירושה שהורישנו אבינו, שנאמר ועל חרבך תחיה. נגלה על בני עמון ומואב, אמר להם, מקבלים אתם את התורה. אמרו לו, מה כתוב בה, אמר להם, לא תנאף. אמרו לו, כלנו מניאוף דכתיב ותהרין שתי בנות לוט מאביהם, והיאך נקבלה. נגלה על בני ישמעאל, אמר להם, מקבלים אתם עליכם את התורה. אמרו לו, מה כתוב בה, אמר להם, לא תגנוב. אמרו לו, בזו הברכה נתברך אבינו, דכתיב והוא יהיה פרא אדם, וכתיב כי גנב גנבתי. וכשבא אצל ישראל... פתחו כלם פיהם ואמרו: כל אשר דבר הי נעשה ונשמע, וכן הוא אומר +חבקוק ג ו+ עמד וימודד ארץ ראה ויתר גוים

The nations of the world were invited to accept the Torah, so that none would have a pretext to complain against God: "had we only been invited, we would have accepted it upon ourselves!" In fact, though, they were invited, but they didn't accept it upon themselves, as Scripture says (Deuteronomy 33:2): "God came from Sinai; God appeared from Paran." God appeared to the descendants of the wicked Esau and said to them: "Will you accept My Torah upon yourselves?" They asked: "What is written in it?" God said to them: "You shall not murder." They answered: "But that is the inheritance we have received form our ancestor, as Scripture says (Genesis 27:40): "By your sword shall you live." God next appeared to the Moabites and the Ammonites and said to them: "Will you accept My Torah upon yourselves?" They asked: "What is written in it?" God said to them: "You shall not commit adultery." They answered: "But we are the descendants of adultery, as Scripture says (Genesis 19:36): Lot's two daughters became pregnant from their father." God next appeared to the Ishmaelites and said to them: "Will you accept My Torah upon yourselves?" They asked: "What is written in it?" God said to them: "You shall not

- 87 steal." They answered: "Bu that's the blessing our ancestor received from You, as Scripture says
- 88 (Genesis 16:12): "He shall be a wild ass of a man" and (Genesis 40: 15): "I was kidnapped
- 89 (stolen) from the land of the Hebrews."
- 90 But when God appeared to the Israelites, they declared in unison (Exodus 24:7): "All that Adonai
- 91 has spoken we will do and we will obey."
- 92 Thus Scripture says: (Habakuk 3:6): "(God) stood and took the measure of the earth (or: shook
- 93 the earth); God saw, and then made the nations tremble (*vayater*)."